

Arkkitehtuurisuunnittelun kuvaus - Arkkitehdit NRT

Taidemuseon tilojen sijoittamisella Suvilahden entisiin kaasukelloihin haetaan museolle vahvaa ja omaperäistä identiteettiä ja asiakaskokemuksen elämyksellisyyttä. Rakennusten karu ja teollinen, mutta samalla koristeellinen luonne suunnitellaan osaksi museokokemusta. Tiilikellon valtavaa hämärää sisätilaa kupolikattoineen ja valoaukkona toimivine kattolanterneineen hyödynnetään näyttelyiden päätilana. Rakennuksen uudesta ajasta kertoo teräskellon kattopuutarha, joka on sekä yleisön, henkilökunnan että kaupunkilaisten vapaassa käytössä. Sisäjärjestelyjä ohjaa molemmissa vaihtoehdoissa tiukat käytön asettamat, haitta-aineiden, toteutuneiden perustusten ja rakennussuojelun asettamat lähtökohdat. Hankkeen lopputuloksena on syntyvässä yllätyksellinen ja mieleenpainuva museorakennus.

Vaihtoehto A1

Ehdotuksen tilasuunnittelu perustuu selkeään toiminnalliseen jakoon kahden kaasukellon välillä. Yleisötilat sijoitetaan tiilikelloon ja henkilökunta- ja käsittelytilat teräskelloon. Tällöin kaasukellot voidaan yhdistää kevyellä ja läpinäkyvällä huoltosillalla. Suvilahden alueelle tyypillinen vapaa kulku rakennusten lomassa säilyy. Myös ulkoiset muutokset kaasukellojen muodostamaan kokonaisuuteen jäävät vähäisiksi. Pääsisäänkäynti sijoitetaan näkyvästi tiilikelloon uudelle Kalasatamasta tulevalle kävelyakselille. Museon sijoittuminen kaasukelloihin tapahtuu tavalla, jossa kellojen ulkoarkkitehtuuri pysyy lähes muuttumattomana.

Tiilikellon alemmissa kerroksissa sijaitsevat aulapalvelut ja tekemisen tilat, ylemmissä näyttelytilat. Tällöin muodostuu selkeä jako maksullisten näyttelytilojen ja muiden yleisötilojen välille. Museon yleisötilat saavat myös luontevan yhteyden teräskellon kattopuutarhaan. Museotilat rakennetaan tiilikelloon erillisenä rakennusmassana irti vanhasta kaasukellon tiilikuoaresta. Näin syntyy näyttävä väli-tila, johon avataan selkeitä rajattuja näkymiä ja jota valaisevat vanhan tiilikellon korkeat pystyikkunat. Vanha sisätila ja sen teollisuushistoria monine yksityiskohtineen on kulkijalle läsnä rakennuksen jokaisessa tilassa. Lopulta saavutaan ylimmän kerroksen Kellogalleriaan, joka on koko museon päätila. Koska kattokupolin rakenteet ovat puhtaat haitta-aineista, voidaan näyttelytilat ulottaa niihin saakka ja päästään suoraan kosketukseen vanhan rakennuksen kanssa.

Teräskellossa toiminnot jakaantuvat selkeästi alemman kerroksen huolto- ja käsittelytiloihin ja ylemmän kerroksen toimistotiloihin. Suuri valokuilu tuo valoa syvärunkoisen rakennuksen ytimeen. IV-konehuone on nostettu ylempään kerrokseen, jolloin ilman sisäänotto ja poisto on helpompi järjestää. Rakennuksen katolla sijaitsee suuri kattopuutarha, joka on sekä yleisön että henkilökunnan vapaassa käytössä. Kattopuutarhaan on myös suora yhteys vanhan teräsportaan kautta Suvilahden kentältä.

Vaihtoehto A2

Ehdotuksen lähtökohtana on pyrkiä säilyttämään tiilikellon suuri sisätila mahdollisimman avoimena. Tiilikelloon rakennettavaan osaan sijoitetaan vain päänäyttelytilat ja uudisrakentamisen pääpaino sijoittuu teräskellon kolmeen kerrokseen. Pääsisäänkäynti sijoitetaan kelloja yhdistävään väliosaa, johon on kulku molemmista tulosuunnista. Uusi väliosa on näkyvä muutos kaasukellojen rakennuskokonaisuudessa ja se katkaisee kellojen välisen kulkureitin. Väliosa osoittaa kuitenkin selkeästi sisäänkäynnin paikan ja yhdistämisellä saadaan ehdotuksen eri rakennuksissa sijaitsevat aula- ja näyttelytilat liitettyä luontevasti toisiinsa.

Tiilikellon keskiössä päänäyttelytiloja yhdistää suuri kuilumainen avaus, jonka yhteydessä sijaitsee myös pääporras. Avaus mahdollistaa näkymät vanhan tiilikellon näyttävään sisätilaan. Ylemmästä näyttelykerroksesta voidaan siirtyä teräskellon puolelle kattopuutarhaan yleisöhisin tai porraskäytävän kautta. Samassa yhteydessä sijaitsee myös näköalatasanne tiilikellon sisätilaan.

Teräskellossa sijaitsee suuri pääaula, jonka yhteydessä ovat aulapalvelut, auditorio ja tekemisen tilat. Maantasokerroksessa sijaitsevat myös lastaustila ja käsittelytilat. Suuri valokuilu tuo valoa syvärunkoisen rakennuksen ytimeen. IV-konehuone ja tekniset tilat on sijoitettu kellarikerrokseen. Teräskellon toinen kerros jakaantuu puoliksi loppujen käsittelytilojen ja henkilökunnan työskentelytilojen kesken. Rakennuksen katolla sijaitsee suuri kattopuutarha, joka on sekä yleisön että henkilökunnan vapaassa käytössä. Kattopuutarhaan on myös suora yhteys vanhan teräsportaan kautta museon ulkopuolelta.